

har faaet i den gældende Lov. Det økonomiske Fællesskab bør ikke svækkes, mindst i Tider som disse, hvor Forholdene er saa vanskelige for Kommunerne, som de er.

Det ærede Medlem var utilfreds med Opholdsbestemmelsen og sagde, at det var noget, der var kommet ind i sin Tid, den Gang Valglovsforliget i 1908 blev lavet. Det er rigtigt nok, da maatte man i forskellig Retning bøje sig overfor hinanden; men hvor lang en Opholdsbestemmelse man skal have, vil altid være noget af en Skønssag. Det, som jeg hævdede i 1908, da jeg gik med til denne Bestemmelse, var, at den ikke havde nogen social Ulighedskarakter. Jeg pegede paa, at det Indtægtsmateriale, man havde, netop viste, at Bestemmelsens Virkninger procentvis fordelte sig meget godt paa de forskellige Indtægtsklasser. Jeg pegede ogsaa paa Forholdet i Norge, hvor man havde en ganske lignende Bestemmelse, og hvor den havde virket i en Aarrække, uden at der fra noget Partis Side havde været Forslag fremme om at faa den forandret.

Naar det ærede Medlem vil se paa Vælgerantallet her i Landet, der jo er mægtigt stigende, vil han se, at vi i 1917 havde et kommunalt Vælgerantal paa over 1 Million, nemlig 520 800 Mænd og 526 600 Kvinder; det var første Gang, Kvinderne i kommunal Henseende rykkede op over Mændene i Antal som Vælgere. Naar det ærede Medlem ser paa Vælgerantallet i 1913, hvor der fandtes 953 700 Vælgere, vil han se, at der har været en meget stærk Stigning; tidligere regnede man 8 000 Vælgere pr. Aar, men Stigningen i disse Aar har været meget stærk. Jeg tror derfor ikke, at det ærede Medlem kommer nogen Vegne ved at sige, at der er et vist Overklassepræg over denne kommunale Valglov. Naar det viser sig, at vi i dette lille Land har en saa mægtig kommunal Vælgerhær, er der ingen Tvivl om, at jeg har Ret, naar jeg siger, at man kan diskutere om, hvorvidt denne Bestemmelse skal være saadan eller saadan, men man kan ikke sige andet, end at der er ingen social Ulighedskarakter over de kommunale Valgbestemmelser.

Spørgsmaalet om, hvorledes man skal overveje denne Sag, vil naturligt finde sin Afgørelse, naar vi kommer ind paa en Revision af Lovgivningen om Kommunernes Styrelse i det hele; det vil være rimeligt da ogsaa at overveje dette Forslag. Vi har en anden Opholdsbestemmelse i Hjælpekasseloven, og derved har vi altsaa faaet

to Sæt Valglistor, som skal udarbejdes. Dette var ikke min Mening i 1907, da jeg gennemførte Hjælpekasseloven; da udtalte jeg udtrykkelig, at senere hen, naar der var naaet Enighed om den store kommunale Valglov, skulde man lade Hjælpekasseinstitutionen gaa over til den Valgliste, man da var enig om. Hele dette Spørgsmaal kan da til sin Tid naturligt komme under Overvejelse.

Det ærede Medlem var ogsaa inde paa Spørgsmaalet om Skattevalg efter Loven af 1908; hele Spørgsmaalet om, hvorledes man skal revidere dette, kan ogsaa naturligt komme frem, naar man kommer ind paa Revision af Loven vedrørende Kommunernes Styrelse. Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem, at det er jo en Vælgerret og en Vælgerindflydelse, der her er givet i Kraft af denne § 22. Det ærede Medlem sagde: Man behøver ikke at opstille Bestemmelser om Skattevalg; den Trusel, der her var Tale om, der skulde virke paa Kommunalbestyrelserne og gøre dem sparsommelige, behøvedes slet ikke; der var en sand Rædsel for Valg, sagde det ærede Medlem — han tilføjede: i kommunal Henseende. Hvis vi skulde have en stor, politisk Debat, hvad vi jo ikke skal ved denne Lejlighed, kunde vi ogsaa minde hinanden om, at vi før fra denne Plads har talt om Rædsel i politisk Henseende. Det er, som jeg sagde, en Vælgerret og Vælgerindflydelse, her er givet, og det var ikke noget nyt, da det kom op i 1908.

Det ærede Medlem har nok studeret kommunal politisk Historie paa forskellig Vis, og det ærede Medlem vil erindre, at langt tilbage har der været Tale om, at det var naturligt, at man havde en saadan Vælgerret, en saadan Vælgerindflydelse, saaledes allerede da man forhandlede om den nugældende kommunale Lov i 1867 og 1868. Jeg har fundet Udtalelser fra Venstres Side, hvor man netop har fremhævet den Betragtning, at der burde være en Adgang for Vælgere til at tale med i en Valgperiode. Jeg minder om, at f. Eks. C. Berg, min afdøde Fader, der var Ordfører for Venstre i visse af disse Spørgsmaal, i sin Tid udtrykkelig udtalte, at han fandt, at der langt hellere end en Bestemmelse om, at der skulde være en ministeriel Ret til det og det og det, burde være en Adgang til at spørge Vælgere, ligesom man kan spørge Vælgere, naar det gælder Folketinget, saa at en Minister skal kunne sige: Jeg ved ikke, om det er rigtigt eller ej i den paagæl-